

PROGRAMA DE CONSERVACIÓN Y MEJORA DE LA RAZA GALLINA IBICENCA

(2012)

**Departamento responsable del subprograma
de genética avícola del IRTA**

PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MILLORA DE LA RAÇA DE GALLINES EIVISSENQUES (RD 2129/2008)

1. DESCRIPCIÓ DE LA SITUACIÓ DE PARTIDA.

Des del 2006 es van iniciar els estudis de descripció i caracterització de la població per tal de ser reconeguda oficialment com a raça. Després d'un intens estudi de caracterització morfològica, productiva, i genètica, tot analitzant els resultats comparativament amb les altres gallines de les Balears, finalment ha estat catalogada com a raça en Perill d'Extinció, en base als criteris establerts per la Comissió de Races del MARM. Dit registre s'ha publicat recentment amb la modificació de l'annexa I del Reial Decret 2129 /2008, en el BOE de dia 9 de febrer de 2012. La manca d'infraestructura i de dotació econòmica ha fet que no es pogués realitzar l'estudi individualitzat dels caràcters de producció d'ous.

Queda pendent per poder iniciar un Programa de Conservació i Millora el dotar de infraestructura a l'associació, per produir la recria necessària per iniciar les feines de selecció. En principi ens plantejaríem una selecció massal sobre pes viu a les 11 setmanes de vida, deixant oberta la possibilitat de iniciar els treballs de controls individuals que permetin acabar els estudis i obtenir els coneixements de les (co) variàncies i paràmetres genètics (heretabilitats i correlacions genètiques) dels caràcters, per portar a terme un programa de millora d'una manera més eficaç, tot condicionat a si s'aconsegueix la infraestructura d'un Centre de Cria amb una sala d'incubació i a on se ubiquin els animals en estudi de l'Associació de Criadors i d'un Centre de Conservació, a on ubicar els exemplars seleccionats una vegada hagin aportat la descendència necessària al Centre de Cria, perquè després es dediquin a produir pollets i reproductors, per difondre la millora en els galliners d'Eivissa i entre els avicultors interessat.

2. OBJECTIUS I CRITERIS DE CONSERVACIÓ I MILLORA.

Es pretén la conservació de la raça, la seva expansió censal i que l'increment dels seus valors productius resultin un atractiu cara a assegurar la conservació i difusió.

Així mateix aconseguir que la població estigui cada vegada més ajustada al patró racial a fi i efecte de que també sigui un atractiu per aquells criadors que valoren la cria d'una raça com un esbarjo que va associat a la participació en certàmens i poder competir en concursos on es valora la morfologia.

Dels estudis que precedeixen s'ha posat en evidència que la raça Eivissenca és un animal amb una aptitud tant per produir carn, com per posta, de moment es la raça de gallines de les Balears, que millors resultats productius ens ha donat, doncs assoleix un pes apte pel sacrifici cap a les 16 setmanes de vida i té una producció d'ous en número i mida, interessant per un galliner casolà.

Per tan, el primer que s'haurà de fer és determinar els paràmetres genètics dels caràcters, i poder posar en marxa un programa de conservació i millora on s'impedeixi la reproducció d'aquells que després d'haver controlat la població mostrin uns valors genètics minsos o negatius.

Per això caldrà actuar sobre la producció d'ous, i alhora sobre el creixement donat que els pollets presenten un índex de creixement amb un sistema d'explotació en extensiu i ecològic, que els fa molt interessants pel tipus de granges que s'estan formant a Eivissa, amb un increment de la demanda de consum de productes fets a galliners ecològics i en cadenes de produccions curtes. Amb tot això el que es pretén és conservar la raça i a ser possible incrementar l'aptitud productiva mixta de la gallina eivissenca.

Tenint en compte el que hem dit, per aconseguir els objectius que ens proposem, caldrà fer controls de posta i del pes de l'ou; també del pes viu i dels caràcters morfològics de cada animal. La valoració morfològica i de creixement serà individual combinant tots els paràmetres i fent una avaluació basada en tota la genealogia, que es pugui conèixer. Tot plegat ens ha de portar cap a una població amb una producció de cada vegada una mica més alta i uns animals cada vegada més ajustats al estàndard racial. Així mateix poder tenir controlats els increments dels coeficients de consanguinitat.

Es proposa per tant controlar el número d'ous individualitzat fins les 39 setmanes de vida, el pes de l'ou a les 31 setmanes de vida, el pes viu a les 11 setmanes tant dels pollastres, com de les polletes i la puntuació morfològica a les 20 setmanes de vida.

Així doncs els objectius serien:

- 1 - La conservació i expansió censal de la raça de gallines Eivissenca.
- 2 - Controlar y analitzar les (co variàncies i paràmetres genètics (heretabilitats i correlacions genètiques) dels caràcters objecte d'estudi, coneixements indispensables per portar a terme un programa de conservació i millora.
- 3 - Conservar i incrementar, dins del que sigui possible, els nivells productius en posta.
- 4 - Conservar i incrementar la coincidència amb el patró racial.

3. ETAPES QUE ES CONSIDEREN EN EL PROGRAME DE CONSERVACIÓ I MILLORA I LA SEVA CRONOLOGIA.

Inicialment es començarà amb un control individual del pes viu a les 11 setmanes de vida i una puntuació morfològica dels animals que superin uns mínims. Amb tot plegat s'aplicarà un coeficient de selecció del 60% en les femelles i un 20% en els mascles. És pretén actuar sobre 300 animals de cada una de les tres varietats. El grup selecte es reproduirà a l'atzar.

No obstant, de seguida que es pogués convindria actuar sobre controls productius i reproduccions individualitzats. El primer pas seria estudiar les (co) variàncies genètiques i residuals de cada un dels caràcters als que ens hem referit en l'apartat anterior. Convindria que cada animal fos controlat individualment en quan a morfologia i que es pogués conèixer la seva genealogia fent ús de la inseminació artificial. Es tractarà, per tant, d'una conservació "in situ" en la qual els processos de cria i recia es realitzaran al terra, així com la conservació dels animals seleccionats una vegada hagin deixat descendents i mentre aquests no arribin a l'estadi d'assegurar la continuïtat. Per altra banda, els controls de posta s'hauran de realitzar en bateries individuals i una vegada acabats es seleccionaran aplicant un coeficient de selecció del 60% dels grups de les gallines i del 20 % en els galls. Es faran avaluacions genètiques BLUP en base a un model animal multicaràcter.

Havent seleccionat els candidats a deixar descendents en la següent generació es reproduirà la població selecta mitjançant inseminació artificial per tal de poder

disposar de la informació genealògica. La reproducció es realitzarà impedit l'aparellament dels germans i mig germans per tal d'impedir l'increment dels coeficients de consanguinitat. La fase de cria s'iniciarà amb 300 pollets de cada varietat, que una vegada pesats a les 11 setmanes de vida i puntuats morfològicament a les 20 puguin passar a control de posta 120 gallines de cada varietat i quedin 60 galls prèviament seleccionat per pes i morfologia, però esperant una selecció definitiva una vegada coneguda la posta d'ous de les seves germanes i altres parentes.

Cada any es farà un generació de manera que la reproducció i els naixements tindran lloc a la primavera i a partir d'aquí es seguiran els processos de cria, recria i controls que ocuparan l'activitat fins a principis de l'any següent per tal de reiniciar el cicle la següent primavera. Una vegada acabats els treballs de reproducció de les gallines i els galls, els millors se tornaran a distribuir entre els galliners que fan de nucli de selecció i els restants seran subministrats als altres socis, que tenen exemplars inscrits en el Llibre genealògic, finalment aquest distribuiran la millora per tota la resta de galliners de l'illa i aficionats.

4. RELACIÓ D'EXPLOTACIONS COL-LABORADORES, CENTRES DE REPRODUCCIÓ, CENTRES D'EMMAGATZEMEN, BANCS DE GERMOPLASMA, QUE ES REVEI QUE INTERVENGUIN EN EL PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MILLORA.

En el programa de conservació que aquí es proposa participaran las següents institucions:

a.- La Associació d'Avicultors de Gallines Eivissenca com entitat reconeguda oficialment per donar suport a la gestió del programa, que a més aporta les instal·lacions de alguns socis com a Centres de Cria i Centres de Conservació (si en algun moment l'associació disposa d'algun centre públic que vulgui actua com a tal, es plantejarà la possibilitat de separar el Centre de Cria del Centre de Conservació, tal i com es té a Menorca, per considerar-ho més segur o de més garantia per la conservació). De moment en els galliners de les explotacions col·laboradores es el lloc a on se desenvoluparan les activitats dels estudis i els controls del Programa de Conservació i Millora. Sent a l'hora els responsables de fomentar la instauració i de

facilitar el desenvolupament dels programa: recollida i transmissió de informació a la resta de criadors, actualització de la informació de censos i dels registres genealògics dels animals, declaracions d'aparellament, posta i naixements, valoració morfològica dels animals, recollida de mostres i controls establerts en el programa. També serà responsable de la difusió de la millora obtinguda amb l'aplicació del programa i de participar amb la difusió dels coneixement adquirits. També actuaran, com s'ha dit, abans com a centres difusors de la millora a on seran ubicats els reproductors selectes (mentre no es presentin altres opcions), que han aportat la seva descendència a l'estudi i que després passen a fer difusió de la millora en els altres galliners de l'illa.

b.- Les explotacions col·laboradores seran aquelles que compleixin els següents requisits:

- b.1 Formar part de les explotacions que tenen animals inscrits en els registres genealògics.
- b.2 Esta disposat a participar en el Programa de Conservació i Millora, quan se li sol·liciti.
- b.3 Esta disposat a incorporar la millora a la seva explotació i a difondre la millora a altres galliners.

En el punt 8 s'adjunta com annexa el llistat de les finques que es preveu actuïn com a finques col·laboradores, deixant oberta la incorporació d'altres criadors sempre i quan compleixin amb els requisits a dalt assenyalats.

c.- Institut de Biologia Animal de Balears en representació del Govern Balear que actua donant suport, fent el seguiment i portant la coordinació de les diverses entitats que participen en el desenvolupament del programa. A la vegada que actua com a centre que dona suport a la gestió del Llibre Genealògic de la raça.

d.- Actuarà de Director tècnic del programa el Dr. Amadeu Francesch Vidal, genetista que treballa amb la raça Eivissenca des de el 2006 i amb qui s'han fet els estudis previs necessaris, per reconèixer oficialment a la població com a raça, com a tècnic especialitzat i altament qualificat amb al matèria, que també dona suport en els Programes de Conservació i Millora de les altres races de les Balears.

5. DESIGNACIÓ D'UN CENTRE QUALIFICAT DE GENÈTICA QUE AVALI EL PROGRAMA DE CONSERVACIÓ I MILLORA.

Com a centre qualificat de genètica, es designarà el Subprograma de Genètica Avícola de l'IRTA, que aportarà alhora el laboratori de genètica per tal de poder comprovar les declaracions, quan ho consideri necessari la Comissió. Les comprovacions es faran en base al perfil genètic de la raça que va ser definit, per aquest mateix laboratori.

6. PREVISIÓ I MECANISMES DE DIFUSIÓ DE LA MILLORA GENÈTICA I UTILITZACIÓ SOSTENIBLE DE LA RAÇA.

La difusió de la millora es farà a partir dels reproductors selectes que, com s'ha dit, estaran ubicats en les instal·lacions dels Galliners de les Explotacions Col·laboradores. D'aquí els ous fèrtils obtinguts seran destinats a la incubadora de l'Associació d'Avicultors des de on es faran arribar als criadors interessats.

El programa, per tant, té una estructura piramidal. A la cúpula és on es portarà la selecció i controls de genealogia, concretament es farà en els galliners de les finques col·laboradores de l'Associació. Aquestes mateixes explotacions col·laboradores subministraran ous a l'associació per incubar i subministrar reposició de material selecte i facilitar la difusió de la millora a la resta de criadors. El retorn de la base a la cúpula només es farà en cas de necessitat.

Si tenim en compte que uns dels objectius principals es la conservació i expansió censal de la raça, queda clar que s'haurà de potenciar les següents accions:

1.- Assessorament tècnic a les explotacions i a les entitats que participen: Remarcant la importància de la correcta recollida de informació i el bon maneig de les instal·lacions i animals.

2.- Formació continuada dels tècnics i criadors que treballen amb la raça.

3.- Promoció i difusió de la raça amb publicacions i participacions a certàmens avícoles: fires, mostres, concursos, etc.

4.- Promoure la incorporació de la millora en els galliners organitzant o participant activament a les fires aportant reproductors selectes, recia i ous, per la seva venda, subhasta o cessió, d'animals dels quals se coneix la genealogia i el potencial genètic.

7. DESIGNACIÓ D'UNA COMISSIÓ GESTORA QUE FACILITI LA COORDINACIÓ I EL SEGUIMENT DELS PROGRAMES DE CONSERVACIÓ I MILLORA.

La Comissió gestora del programa estarà formada pels següents membres:

El President de l'Associació de Criadors, que també presidirà la comissió.

El Secretari Executiu de l'Associació de Criadores que també actuarà com a secretari de la comissió.

Un avicultor elegit per l'assemblea general de la associació, càrrec amb vigència de 4 anys.

Un jutge elegit per l'assemblea general de la associació, càrrec amb vigència de 4 anys.

L' Inspector Tècnic de la raça anomenat pel Servei de Ramaderia, que actuarà en representació de l'administració competent en la matèria.

Un representant d' IBAB S. A. o altra entitat pública encarregada de donar suport tècnic en el Programa de Conservació i Millora de la raça.

El Director Tècnic del Programa de Conservació i Millora de la raça.

8. ANNEXES.

ANNEXA I

Relació d'Explotacions col·laboradores Gallina Eivissenca

NOM	DNI	FINCA	REGA
Maria Marí Torres	41440995D	CAN VICENT REGANAS	048IB0003116
Joan Prats Borrás	41433259R	CAN FRARE	048IB0003088
Dorian Marbán	41460782G	CAN PAYES STA EULALIA	054IB0001011
Antonio Torres Clapés	41446593H	CAN BEYA	054IB0000991
Maria Marí Colomar	41433043S	CAN MUSSON	054IB0000028
Maria Marí Guasch	41423431V	CAS COTXU	050IB0000490
Alejandro Torres Tur	41442147B	TALAMANCA - JESÚS	054IB0000722
José Prats Bonet	41415637C	CAN PLANAS STA GERTRUDIS	054IB0000021
Angela Debelius Kinsey	50704212E	CAN FORMIGA	054IB0000226
Antonio Pardo Villangomez	52991740F	CA NA RAFALA	046IB0003251
Joan Riera Torres	41440952N	CAN TRULL	050IB0000067
Vicent Marí Serra	46952380L	CAN PALERMET	048IB0003103
Antoni Serra Planells	41435728 D	CAN MIQUELET	054IB0000595
José Ramón Marí	41436594R		050IB0000062

REGLAMENTACIÓ ESPECÍFICA DEL LLIBRE GENEALÒGIC DE LA RAÇA GALLINA IBICENCA (R. D. 2129/2008).

INTRODUCCIÓ

Amb el present document, l'Associació d'Avicultors de Gallina Ibicenca es planteja la creació i publicació oficial de la Reglamentació Específica del Llibre Genealògic de la Raça en base a les normes publicades en el Reial Decret 2129/2008 pel qual s'estableix el Programa Nacional de Conservació, Millora i Foment de las Races Ramaderes. L'Associació, assessorada pels tècnics corresponents, ha procedit a redactar el prototipus i l'estructura del llibre de la raça.

Tot el que aquí se proposa utilitza com a fonament de dret el que s'exposa en la Secció 4a de l'esmentat R. D. la qual comprèn els articles 16 al 20.

CARACTERÍSTIQUES DE LA RAÇA

Denominació de la raça

La denominació oficial de la raça és "RAÇA GALLINA IBICENCA" segons resolució de reconeixement oficial publicat a l'Ordre AAA/251/2012, de 9 de febrer, per la qual es modifica l'annexa I del RD 2129/2008, que conté el Catàleg Oficial de Races de Bestiar d'Espanya

Prototipus racial

Característiques morfològiques generals de la raça:

Raça rústica, gran i elegant. De cresta senzilla, dreta en els galls i casi sense doblegar en les gallines, amb les orelles vermelles. Els galls adults presenten un pes viu mitjà al voltant de 3,8 Kg (oscil·la entre 3,5 i 4 kg) i el de les gallines de 2,8 Kg (oscil·la entre 2,5 i 3 kg). Fa els ous de color crema d'un pes mínim de 60 grams.

Característiques específiques del gall:

Cap

De tamany mig i estret.

Cara: Llisa, vermella i amb algunes filoplumes.

Cresta: De tamany mig a lleugerament gros. Senzilla, dreta i de color vermell; serrada amb sis o set dents planes i mitjanament curtes, amb la darrera i la primera més petites que les del mig. El lòbul ha de seguir la línia de la nuca.

Barbons: Mitjanament grans, de forma oval i de color vermell.

Bec: Mitjà, gruixut, corbat i de color de banya.

Ulls: Mitjans de forma el·líptica i amb l'iris de color de mel.

Coll

Moderadament llarg, arquejat a l'alçada de la nuca, amb esclavina abundant fins a les espatlles sense cobrir-les.

Tronc

De longitud mitjana, ample i inclinat cap a enrere.

Dors: De longitud mitjana.

Pit: Ample i ben desenvolupat.

Abdomen: Ample i ben desenvolupat.

Cua

De grandària mitjana, inserida en un angle comprès entre 45° i 90° per sobre de l'horitzontal, sense superar l'altura de la nuca amb abundància de plomes en la base.

Extremitats

Ales: Més aviat curtes, seguint la inclinació del dors, sense superar l'abdomen i cenyides al tronc.

Cuixes: Més aviat llargues, vigoroses, visibles i amb el plomatge poc cenyit.

Tarsos: de longitud mitjana , més aviat gruixuts, lliures de plomes. Amb una franja de punts vermellosa al llarg del tars. Acabats amb 4 dits rectes i gruixuts, drets i forts.

Morfologia específica de la gallina:

Semblant al gall, tot i les diferències sexuals. De cresta mitjana i amb tendència a mantenir-se dreta, però és bastant habitual que es doblegui a partir de l'any de vida. Menys desenvolupada que en el gall. Els barbons també són curts i rodons. El bec es menys corbat. Y les ales una mica més horitzontals que el gall.

Varietats de color:

Negra platejada

Pollet: Negre amb blanc al ventre, puntes de les ales i cara .

Gall: Cap, coll i esclavina platejats amb flamejat negre. Muscles, dors i cobertores petites de color blanc platejat. La resta del plomatge, inclòs el mirall de l'ala, negre amb reflexos metàl·lics. Gallina: plomatge també negre amb una mica de platejat al coll.

Els tarsos són de color negre pissarra

Blat platejada

Pollet: Esgroguèit, algunes vagades amb una clapa petita marro al cap i altre també a la zona anterodorsal.

Gall: de color platejat amb el pit negre i mirall blanc.

Gallina: amb coll negre, pit blanc i dors color salmó.

Els tarsos són de color blanc.

Negre barrada

Pollet: Com el de la negra platejada però amb una taca clara al cap les femelles i un dors esblanqueït els mascles.

Gall: Presenta franges alternades entre gris obscur i gris clar en el pit, a la cua i en les primàries i secundàries. La capa (plomatge que es presenta en el coll, coberteres, caireles i primàries de les ales) alternen les bandes roges fortes i les roges clares.

Gallina: Les bandes roges queden reduïdes a la zona del coll.

Els tarsos de color blanc, però poden presentar alguna taca negra pissarra.

Sistema de qualificació:

La valoració morfològica es realitzarà per un qualificador especialitzat degudament format per part de l'associació, la valoració de l'exemplar determinat es farà segons l'apreciació visual pel mètode dels punts, a cada caràcter valorat se li assignarà una puntuació de 1 a 10 punts, segons l'escala que es detalla a continuació:

Excel·lent: 10 punts.

Molt bo: 9 punts.

Bo: 8 punts.

Relativament Bo: 7 punts.

Regular: 6 punts.

Suficient: 5 punts.

Insuficient (eliminar): Menys de 5 punts.

Les àrees corporals qualificades i els coeficients de ponderació corresponents a cada àrea per obtenir la puntuació de qualificació global s'exposen a la taula següent.

Taula d'àrees corporals y coeficients multiplicadors.

SEXA	F	M
MIDA	1,2	1,2
CARA, ULLS I BEC	1	1
CRESTA	1	1
ORELLETES	1,5	1,5
BARBALLERA	1	1
CAPA, PLOMES I COA (Qualitat, forma i ploma)	1,8	1,8
POTES	1	1
TIPUS	1,5	1,5
TOTAL	10	10

La adjudicació de menys de 5 punts a qualsevol de les regions a valorar serà causa de desqualificació de l'exemplar sense tenir en compte la resta de valors de les altres regions. La puntuació màxima serà de 100 punts.

La puntuació total final se obté de multiplicar la qualificació de cada àrea pel coeficient corresponent y sumar tots els resultats parcials. Amb aquesta puntuació els exemplars quedaran qualificats segons les categories següents:

- ✓ Excel·lent (EX): 90 o més punts
- ✓ Molt Bo (MB): 85-89 punts
- ✓ Bo (B): 80-84 punts
- ✓ Relativament Bo (RB): 75-79 punts
- ✓ Suficient (S): 65-74 punts
- ✓ Insuficient (E): 64 o menys (No apte o eliminat)

Defectes Desqualificables

Més d'un terç de la superfície de les orelletes vermelles.

Presència de plomes el tars o dits.

Tarsos de color groc o verd.

MÉTODES D'IDENTIFICACIÓ

A l'actualitat no existeix una normativa específica de identificació per l'espècie aviar, no obstant, els animals dels registres del Llibre genealògic s'hauran d'identificar individualment de conformitat amb la normativa del Programa Nacional de Conservació, Millora i Foment de les Races Ramaderes i amb el sistema proposat per la Comissió Gestora del Programa de Conservació i Millora de la Raça.

De conformitat amb la proposta de la comissió, després de consultar en els especialistes avícoles, es mantindrà el sistema emprat fins el moment que consisteix amb un candau (crotal) metàl·lic i lleuger que es grapa a la membrana de l'ala: en el naixement el pollet es identifica amb la cartilla ramadera del galliner a on a nascut i un número seriat de 4 dígit, que fa referència als naixements de la raça; quan l'animal es adult es valora i si es apta com a reproductors se completa la

identificació amb un segon candau a l'altra ala a on es ressenya GEI (com a sigles de l'associació), dos dígitos que es corresponen a l'any de naixement i de nou un número de 4 dígitos seriatos, que es correspon al número de reproductors de la raça.

En tot cas, si posteriorment se publica alguna normativa de identificació específica de l'espècie aviar, la identificació dels animals inscrits en el Llibre Genealògic compliran en tot moment la normativa vigent, encara que la Comissió Gestora podrà proposar mantenir la doble identificació. El codi que consti com identificació oficial serà l'utilitzat per a la inscripció en el llibre, així com en la resta de la documentació zootècnica que es refereixi a l'animal.

DIVISIÓ DEL LLIBRE GENEALÒGIC I REQUISITS PER AL REGISTRE DELS ANIMALS.

El Llibre Genealògic de la Raça Gallina Ibicenca constarà dels Registres Genealògics següents:

Secció Principal

- Registre de Naixements (RN).
- Registro Definitiu (RD).

Secció Annexa

- Registre Fundacional (RF)
- Registre Auxiliar (RA).
- Registre de Mèrits (RM).

REGISTRE FUNDACIONAL (RF)

Se inscriuran els animals reproductors (mascles i femelles), amb ascendents genealògics desconeguts, total o parcialment, o bé no registrats, durant el temps o període establert, a la seva creació o a la reobertura, quan l'autoritat competent així ho autoritzi i a petició de la Comissió del Programa de Conservació i Millora, per considerar-ho necessari pel manteniment o recuperació de la raça.

Els animals seran inscrits a petició dels avicultors o a proposta del tècnic de la raça o jutges.

La durada d'aquest registra esta prevista en 4 anys comptadors a partir de l'entrada en vigor del llibre, al dia següent a la publicació oficial del reglament.

En tot cas, els animals hauran de complir els següents requisits:

- Que hagin complert els sis mesos d'edat.
- Que s'ajustin al prototipus de la Raça Gallina Ibicenca.
- Haver obtingut 65 punts les femelles i 70 punts els mascles (d'un màxim de 100), com a mínim, en la qualificació morfològica realitzada en el moment de la inscripció.
  - Tenir un desenvolupament corporal d'acord a la seva edat.
  - No manifestar defectes determinants de desqualificació o impediment per a la seva posterior utilització com a reproductora.

REGISTRE AUXILIAR (RA)

Aquest registre s'obrirà a partir de l'acabament del termini establert per a la inscripció en el Registre Fundacional i en ell s'inscriuran els reproductors (mascles i femelles) que, posseint caràcters racials definits, manquen, total o parcialment, d'antecedents genealògics registrats i compleixin els següents requisits:

- Que hagin complert els sis mesos d'edat.
- Que s'ajustin al prototip de la Raça Gallina Ibicenca.
- Haver obtingut 65 punts les femelles i 70 punts els mascles (d'un màxim de 100), com a mínim, en la qualificació morfològica realitzada en el moment de la inscripció.
- Tenir un desenvolupament corporal d'acord a la seva edat.
- No manifestar defectes determinants de desqualificació o impediment per a la seva posterior utilització com a reproductora.

Els animals romandran en aquest Registre al llarg de tota la seva vida.

Aquest Registre Auxiliar consta de dues categories:

1.- Categoria RAA. Femelles i mascles base. Són les registrades per complir les condicions anteriorment esmentades.

2.- Categoria RAB. Femelles de primera generació. Són les descendents de mares de categoria A i de pare inscrit en el RD, en el RF, o del RM. Per a la inscripció d'aquestes femelles, a més de reunir els requisits exigits a las "femelles base", s'hauran de complir les següents formalitats:

- Que la declaració d'aparellament ja sigui per munta natural o inseminació artificial de las mares tingui entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic, en els següents terminis:
  - o En cas de cobriment controlat o inseminació artificial el fet es declararà en el termini d'una setmana a partir de la data en què s'hagi produït.
  - o En cas que un únic mascle estigui tot l'any amb les gallines es podran presentar les declaracions trimestralment, en el termini d'una setmana des del tancament del trimestre.
- Que la declaració de naixement hagi tengut entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic en els següents terminis:
  - o En cas de naixements aïllats la declaració de naixement haurà de fer-se en el termini d'una setmana, comptador des del dia de naixement.
  - o En cas de naixements agrupats la declaració es presentarà després de l'últim naixement, sempre que no excedeixi de tres mesos des del primer.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de Conservació i Millora.

REGISTRE DE NAIXEMENTS (RN)

En aquest Registre s'inscriuran totes las cries d'ambdós sexes obtingudes de progenitors que pertanyin al RF, a la Categoria RAB del RA (quan el pare pertany al RF, al RD o al RM), al RD o al RM. En tot cas, s'hauran de complir les següents formalitats:

- Que la declaració de cobriment o inseminació artificial de las mares tingui entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic, en els següents terminis:
  - o En cas de cobriment controlat o inseminació artificial el fet es declararà en el termini d'una setmana a partir de la data en què s'hagi produït.
  - o En cas que un únic mascle estigui tot l'any amb les gallines es podran presentar les declaracions trimestralment, en el termini d'una setmana des del tancament del trimestre.

- Que la declaració de naixement hagi tingut entrada en l'Oficina del Llibre Genealògic en els següents terminis:
  - o En cas de naixements aïllats la declaració de naixement haurà de fer-se en el termini d'una setmana, comptador des del dia de naixement.
  - o En cas de naixements agrupats la declaració es presentarà després de l'últim naixement, sempre que no excedeixi de tres mesos des del primer.
- Que la cria no presenti defectes que li impedeixin la seva posterior utilització com a reproductor.
- Que posseeixi els caràcters ètnics descrits per a la raça i absència de defectes determinants de desqualificació.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de conservació i millora.

Els exemplars romandran en el RN fins a la seva inscripció en el RD, a no ser que prèviament hagin estat declarats “no aptes” per la Comissió Gestora del Programa de Millora.

REGISTRE DEFINITIU (RD)

En aquest Registre s'hi podran inscriure els animals procedents del RN, que reuneixin els següents requisits:

- Que hagin complert els 6 mesos d'edat.
- Que se'n coneguin oficialment els seus pares i avis.
- Haver obtingut una puntuació mínima en la seva qualificació morfològica d'almenys 65 punts en el cas de les femelles i de 70 punts en els mascles.
- Que tinguin un grau de desenvolupament en el moment de la qualificació concordant amb l'edat.
- Que no presentin tares o defectes que els impedeixin la normal funció reproductora.
- Que el galliner de cria hagi superat els controls de filiació establerts pel Programa de conservació i millora.

REGISTRE DE MÈRITS (RM)

- S'inscriuran en aquest Registre els animals reproductors, mascles o femelles, que mostrin unes característiques morfològiques, productives o genètiques sobresortint, en els controls o proves individuals dels reproductors.

MESURES PER A GARANTIR LA FIABILITAT DE LA FILIACIÓ

La genealogia dels animals se controlarà de la següent manera:

1.- Els avicultors realitzaran les declaració d'aparellament, posta i naixement. D'acord amb els formularis oficials, y seran presentats com a màxim una setmana després de l'aparellament o amb un període màxim de 1 mes en cas de tenir un únic mascle amb les femelles.

2.- En el moment d'inscripció de l'animal, al registre definitiu o auxiliar (RD, RA) es recollirà una mostra de sang que s'inclourà en el banc de mostres de la raça i es podrà procedir a l'anàlisi molecular en cas de dubte i / o amb els controls aleatoris i obligatoris establerts en el programa.

3.- El control genealògic molecular se realitzarà amb una bateria de 10 microsatèlites aprovada por la Comissió Gestora del Programa de Millora a recomanació del centre de Control Genealògic Coordinador. El mètode emprat serà el d'exclusió genètica, per tant la filiació serà contrastada por damunt d'un 99,99% de confiança.

En casos més difícils l'exclusió se disposarà d'un pannel alternatiu de marcadors també aprovats per la comissió.